

Raadsvoorstel

Onderwerp	Verstedelijkingsstrategie Groene metropool ANF 2040
Zaaknummer	Z/21/389851
Documentnummer	INT/21/1039650
Portefeuillehouder	H. Winters
Portefeuille	Ruimtelijke ordening
Behandelend ambtenaar/afdeling	L. Aries
Telefoon	0316-595467
E-mail	l.aries@zevenaar.nl

1. Samenvatting

In en met de regio werken wij aan de Verstedelijkingsstrategie Groene Metropool. De strategie draait om het faciliteren van de groei in de regio én het tegelijkertijd versterken van de leefkwaliteit. Voor de (middel)lange termijn beschrijft de strategie welke voorwaarden en principes er zijn om te komen tot groei van wonen en werken. Tegelijkertijd moet dit bijdragen aan het versterken van mobiliteit, leefbaarheid en landschap, om de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit in de Groene Metropoolregio te versterken. Vandaar ook de titel '*Meer landschap, meer stad*'.

In het bestuurlijk overleg MIRT is eind 2019 met het Rijk afgesproken om voor de regio Arnhem - Nijmegen - Foodvalley te komen tot deze integrale verstedelijkingsstrategie in samenwerking met de provincies Utrecht en Gelderland, waterschappen en 26 gemeenten. In het najaar van 2020 hebben alle colleges in de regio's de Contourennotitie vastgesteld en de raden daarover geïnformeerd. Deze notitie beschreef de aanleiding, uitgangspunten en een eerste aanzet voor het ontwerpend onderzoek. Via regionale (raads-)bijeenkomsten, webinars en lokale sessies zijn gemeenten geïnformeerd en gehoord over de inzet en de voortgang op dit traject.

Met de voorliggende Verstedelijkingsstrategie worden de principes voor een Groene Metropoolregio nu voorgelegd. De strategie bestaat uit twee delen:

- Deel 1: Het Verstedelijkingsconcept, waarin voor alle bouwstenen ontwerpprincipes zijn neergelegd;
- Deel 2: Gebiedsuitwerkingen waarbij in acht gebieden (waarvan drie sleutelgebieden) de ontwerpprincipes toegepast en vertaald worden. Dit onderdeel geeft op zowel de gebieds-uitwerkingen als de werkwijze al een aanzet. Dit onderdeel wordt nader uitgewerkt.

De samenwerking zal bekrachtigd worden met een zogenoemd Verstedelijkingsakkoord. In dat akkoord staan de afspraken voor de verdere samenwerking volgens de principes van het verstedelijkingsconcept, de fasering en de vereiste (onderzoeks)investeringen. De colleges zullen besluiten over dit Verstedelijkingsakkoord.

De Verstedelijkingsstrategie staat niet op zichzelf. Deze maakt onderdeel uit van één van de vijf opgaven van de nieuwe Groene metropoolregio Arnhem Nijmegen (de Groene Groei opgave). Daarnaast werken we in de regio Arnhem Nijmegen aan de Woondeal, die een versnelling van de woningbouw beoogt op de meer korte termijn. Ook de Woondeal maakt onderdeel uit van de Groene Groei opgave. De resultaten van de RES 1.0 en het Regionaalo Programma Werklocaties zijn meegenomen in het Verstedelijkingsconcept. Deze uitgangspunten bijten elkaar niet.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. Het Verstedelijkingsconcept (deel 1) vast te stellen als basis voor de verdere samenwerking met de partners (rijk, regio's en provincies) op het gebied van verstedelijking, economie, bereikbaarheid, groen en leefbaarheid;
2. In te stemmen met de werkwijze en het principe van nadere gebiedsuitwerkingen (deel 2);
3. De ontwerpprincipes van dit concept door te vertalen naar het eigen lokale omgevingsbeleid.

3. Waarom naar de raad

De Verstedelijkingsstrategie is inmiddels een vaste vorm voor integrale rijk-regio samenwerking. Voor de regionale gebiedsontwikkeling worden in de Verstedelijkingsstrategie de ambities en keuzes vastgelegd. Het vast leggen van deze kaders is een bevoegdheid van de Raad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Doel van de Verstedelijkingsstrategie is om de groei voor wonen en werken op een goede manier mogelijk te maken en tegelijkertijd de landschappelijke waarden en samenhang van onze Groene Metropool te versterken. Het deelnemen aan dit strategisch ruimtelijke traject maakt het mogelijk grote ruimtelijke opgaven (woningbouw, landschapsonwikkeling en recreatie, infrastructurele en mobiliteits-oplossingen en economische ontwikkeling) integraal en in nauwere samenwerking en met andere partijen te realiseren.

Uit het onderzoek blijkt immers dat een schaa sprong nodig is ten opzichte van de huidige opgave en vraagt samenwerking, gezamenlijk gewogen keuzes en afgestemde, gebundelde investeringen. De impact van de verwachte groeiopgave in de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley geeft ook aanleiding tot het zoeken van partnerschap met rijk en provincies.

Het beoogd effect is om met de strategie de groei te accommoderen en tegelijkertijd de groene leefkwaliteit versterken zodat het winst oplevert voor alle inwoners en bedrijven.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De vier bouwstenen verwoorden de integraliteit

Met het vaststellen van het Verstedelijkingsconcept (deel 1) worden de ontwerpprincipes uit de vier bouwstenen (Leefomgeving, Bereikbaarheid, Economie en Wonen), inspiratie en vertrekpunt voor lokale keuzes. Daarbij vormen de ontwerpprincipes de leidraad voor het beargumenteren van de gemaakte keuzes. Wij geven hiermee onze commitment aan de regio om de ruimtelijke opdracht aan te gaan. Alleen is nog niet geheel duidelijk of de opdracht daadwerkelijk kan worden uitgevoerd, op welke wijze en wat precies de consequenties zijn. Wel accepteren wij de ontwerpprincipes die nu zijn opgenomen in de strategie en willen op basis daarvan verder werken aan de uitwerking van de strategie. Dit wordt gedaan door meer in te zoomen en door te werken op de deelgebieden, in ons geval wordt dat gedaan op deelgebied de Liemers.

1.2 De integrale opgave kan alleen samen worden uitgevoerd

We willen een aantrekkelijke leefomgeving creëren door de randvoorwaarden te stellen voor het faciliteren van de groei voor wonen en werken. Daarbij hoort het maken van integrale keuzes. Een aantal opgaven overstijgt gemeentegrenzen. Andere opgaven krijgen alleen het juiste gewicht door agenda's te bundelen. Samenwerking met partners is daarom noodzakelijk voor een aantal opgaven, zowel ruimtelijk als financieel. Hiermee wordt de impact van deze ingrepen en investeringen vergroot.

2.1. In de gebiedsuitwerkingen wordt de opgave concreet gemaakt

Op de schaal van deze gebieden zijn afspraken te maken op uitvoeringsniveau, kan gekozen worden voor het betrekken van de meest relevante partners, afhankelijk van de opgave en is afweging van strijdige ontwerpprincipes het beste mogelijk. Hetgeen nu voorligt aan uw raad is om in te stemmen met de werkwijze en het principe van nadere gebiedsuitwerkingen. Uw raad besluit in dit voorstel niet op de inhoud van de gebiedsuitwerking. De gebiedsuitwerking de Liemers is nu namelijk nog onvoldoende en onvolledig. Deze dient nog te worden aangevuld met o.a. de volgende onderwerpen:

- Liemerse Economische Visie
- Mobiliteit
- Woningbouw
- Agrarische planvorming

Aan de gebiedsuitwerkingen wordt de komende periode verdere uitvoering gegeven binnen de Liemers en de andere regio's. De verdiepingsslag moet dus nog plaatsvinden. Echter, om te borgen dat bepaalde onderwerpen minimaal in de gebiedsuitwerking worden ingepast, kiezen wij er voor om als college een zienswijze in te dienen op deel 2 van de Verstedelijkingsstrategie. Deze is als bijlage toegevoegd aan de stukken.

2.2. De werkwijze bekrachtigt de meerjarige strategische samenwerking

Met het ondertekenen van een Verstedelijkingsakkoord weten wij ons verzekerd van steun en partnerschap in grote ruimtelijk keuzes, ingrepen en investeringen. Vanzelfsprekend blijft uw raad hierover nadrukkelijk geïnformeerd.

3.1. Het lokale omgevingsbeleid is en blijft leidend voor de uiteindelijke opgave waar wij voor staan

Door het opnemen van de ontwerpprincipes in de eigen Omgevingsvisie en het door laten werken in de bestemmingsplannen/het omgevingsplan worden de uitgangspunten voor Zevenaar in de lokale instrumenten verankerd. De uitgangspunten om te komen tot een Omgevingsvisie voor Zevenaar en het bijkomende proces zijn in september aan u voorgelegd in het Koersdocument Omgevingsvisie Zevenaar. Daarin zijn de ontwerpprincipes en opgaven binnen de regio opgenomen. De keuzes die u als raad maakt ten aanzien van de regionale opgaven, krijgen vervolgens een plek in de definitieve versie van de Omgevingsvisie Zevenaar die u als raad vaststelt.

Alternatieven

De Verstedelijkingsstrategie is inmiddels een vaste vorm voor integrale rijk-regio samenwerking. Deze samenwerking met alle partners maakt het mogelijk om op regionale schaal integraal samen te werken aan ruimtelijke opgaven en wensen die ten goede komen aan alle inwoners en bedrijven. Juist op deze manier wordt het mogelijk een samenhangende en kansrijk ruimtelijke agenda in te vullen met alle overheidspartners.

Het alternatief bestaat uit veel verschillende losse afspraken en trajecten. Hierbij bestaat het risico dat er weinig samenhang bestaat tussen sectorale onderwerpen of tussen gelijkwaardige gebieden, mogelijk ontstaan er zelfs concurrerende belangen. Tegelijkertijd zijn individuele belangen en vraagstukken in hun aanvragen kwetsbaarder door het ontbreken van massa en uniformiteit.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het Verstedelijkingsconcept waarin de ontwerpprincipes centraal staan, is bovenal een belangrijke basis voor de samenwerking tussen de partners (rijk, provincie en beide regio's). Het afwegingskader komt op lokaal niveau in beeld bij locatiekeuzes en nadere uitwerking. Dat gaan wij doen op basis van een omgevingsvisie. Bij deze besluitvorming is inwonersparticipatie van toepassing. Bij het opstellen van de Verstedelijkingsstrategie zijn inwoners niet direct betrokken. Wel zijn regionale stakeholders, zoals private partijen en maatschappelijke organisaties geïnformeerd over de strategie. Wel heeft de provincie

Gelderland in het gehele gebied op inhoudelijke vraagstukken een inwonerpeiling uitgevoerd. Dit geeft op hoofdlijnen inzicht hoe inwoners denken over de uitdagingen bij verstedelijking en hoe zij die prioriteren. Dergelijke uitkomsten kunnen bouwsteen zijn voor (het gesprek over) verdere gebiedsuitwerkingen en lokale toepassing bij het uitwerken van de omgevingsvisie. Voor het najaar staat de start van de Omgevingvisie gepland, inclusief het bijbehorende participatietraject.

7. Klimaat en duurzaamheid

De opgave is opgebouwd vanuit 4 bouwstenen waarin klimaat en duurzaamheid overal een belangrijke rol speelt. Met deze strategie wil de regio naast de groei te accommoderen ook de groene leefkwaliteit versterken zodat het winst oplevert voor alle inwoners en bedrijven.

8. Communicatie

Vanaf de contourennotitie is met regelmaat informatie gedeeld over de te doorlopen stappen en het belang van deze samenwerking. Via regionale (raads-)bijeenkomsten, webinars en lokale sessies zijn gemeenten geïnformeerd over de inzet en de voortgang op dit traject. Ook is de raad recent geconsulteerd over de ontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie. In het vervolgtraject is met name rondom belangrijke mijlpalen (behandeling BO Leefomgeving en BO MIRT, ondertekening Verstedelijkingsakkoord) externe communicatie voorzien. De communicatie rondom de Verstedelijkingsstrategie wordt uitgevoerd door het opgaveteam Groene Groeiregio van de regio.

9. Kosten, baten en dekking

De samenwerking na het akkoord zal leiden tot gerichte en gezamenlijk afgewogen onderzoeken, investeringen en ontwikkelingen, bijvoorbeeld in mobiliteitsoplossingen en ontwikkellocaties. De kosten van het traject worden gedragen door alle deelnemende partners (bijdragen van de regio's, provincies en het Rijk). De gemeentelijke bijdrage van Zevenaar aan de Verstedelijkingsstrategie is verwerkt in de gevraagde bijdrage voor de opgave Groene Groeiregio van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen, welke voor ligt in de meerjarenbegroting 2022-2025. Er wordt met dit raadsvoorstel geen aanvullende financiële bijdrage gevraagd.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1. INK/21/1039677 Verstedelijkingsstrategie Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen Foodvalley. 2040 (concept, 30 juni 2021, totaal), bestaande uit:
 - a. INK/21/1039680 Verstedelijkingsconcept (deel 1)
 - b. INK/21/1039682 Werkwijze en aanzet gebiedsuitwerkingen (deel 2)
2. INK/21/1039683 Onderzoek Kieskompas 'Ruimte voor uitdagingen - verstedelijking' (28 juni 2021).
3. INT/21/1048894 Zienswijze op werkwijze en aanzet gebiedsuitwerkingen (deel 2).

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Verstedelijkingsstrategie regio Arnhem Nijmegen en Foodvalley
Zaaknummer	Z/21/389851
Documentnummer	INT/21/1039650

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

besluit:

1. Het Verstedelijkingsconcept (deel 1) vast te stellen als basis voor de verdere samenwerking met de partners (rijk, regio's en provincies) op het gebied van verstedelijking, economie, bereikbaarheid, groen en leefbaarheid;
2. De ontwerpprincipes van dit concept door te vertalen naar het eigen lokale omgevingsbeleid;
3. In te stemmen met de werkwijze en het principe van nadere gebiedsuitwerkingen (deel 2);

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 20 oktober 2021

De griffier
W. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk